

DẠY KỸ NĂNG NÓI TIẾNG ANH CHO SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM NGHỆ THUẬT TRUNG ƯƠNG THÔNG QUA HOẠT ĐỘNG LỒNG TIẾNG ĐOẠN PHIM

NGÔ THỊ HÒA

Email: ngohoa0211spnttw@gmail.com

Trường Đại học Sư phạm Nghệ thuật Trung ương

TEACHING ENGLISH SPEAKING SKILL FOR STUDENTS OF NUAE THROUGH MOVIE CLIPS DUBBING

TÓM TẮT

Bài viết sử dụng hai phương pháp nghiên cứu chính là khảo sát và thử nghiệm: khảo sát về thực trạng học kỹ năng nói tiếng Anh hiện nay của sinh viên trường ĐHSPTTW để tìm ra những khó khăn mà sinh viên gặp phải khi học kỹ năng này cũng như nhận thức của sinh viên đối với việc sử dụng hoạt động lồng tiếng đoạn phim để rèn luyện kỹ năng nói tiếng Anh. Dựa trên kết quả vận dụng thử nghiệm hoạt động lồng tiếng đoạn phim nước ngoài vào thực tế lớp học và phân tích điểm thuận lợi, khó khăn của hoạt động này, bài viết đưa ra một số đề xuất nhằm mục đích áp dụng hoạt động lồng tiếng cho sinh viên học phần tiếng Anh tại Trường ở các năm học tiếp theo đạt hiệu quả cao hơn.

Từ khóa: *Thực trạng, nhận thức, khó khăn, thuận lợi, lồng tiếng, kỹ năng nói tiếng Anh*

Đặt vấn đề

Đứng trước ngưỡng cửa hội nhập quốc tế, việc thành thạo tiếng Anh là một trong những kỹ năng cần thiết trong hành trang của người học để sau khi ra trường, các em có thể tự tin chấp cánh những ước mơ trở thành hiện thực. Mục tiêu của người học hiện nay không còn chỉ dừng lại ở ngữ pháp, cấu trúc câu, đọc hiểu để hoàn thành các bài thi, mà người học đã thực sự thấy được tầm quan trọng của việc trau dồi tiếng Anh phục vụ công việc trong tương lai. Khả năng giao tiếp bằng tiếng Anh là một trong những tiêu chuẩn đánh giá thiết yếu trong thế giới việc làm ngày nay. Sự ra đời của công nghệ đã tạo ra những phép màu giúp giáo dục có những bước tiến mới góp phần nâng cao năng lực của người học bên cạnh nguồn tài liệu sách vở. Người học được tiếp xúc với đa dạng nguồn học tập như từ youtube, facebook, báo chí điện tử, TV, phim, ảnh, âm nhạc... Cách dạy học cũng linh hoạt, phát huy các phương pháp truyền thống và tiếp cận hướng triển khai dạy học hiện đại, chuyên từ bị động sang chủ động, từ người dạy làm trung tâm sang người học làm trung tâm. Tuy nhiên,

ABSTRACT

This article presents the results of the own author's research using two main research methods: survey and experiment. It investigated the situation of learning English speaking skill of students at NUAE in order to find out difficulties that students face when learning this skill as well as students' perception of using movie clips to dub in language learning. Based on the results of experimental application of foreign movie dubbing activities in the classroom and analyzing the advantages and disadvantages of this activity, some suggestions are given to improve the learning quality when applying this activity for students studying English 1 at NUAE.

Keywords: *Situation, difficulties, perception, movie clips, dubbing, English speaking skill*

làm thế nào để phát triển năng lực nói tiếng Anh của người học vẫn là nỗi trăn trở của nhiều thế hệ nhà giáo bởi số lượng người học của một lớp học ngoại ngữ không chuyên còn đông, dẫn đến sinh viên không có nhiều cơ hội thực hành giao tiếp nói tiếng Anh trên lớp, giờ học trên lớp dành cho tiếng Anh không thể đủ lượng để tạo ra những chuyển biến rõ rệt ở người học.

Trong quá trình giảng dạy nhiều năm tại Trường ĐHSPTTW, tác giả nhận thấy một số vấn đề còn tồn tại trong việc học kỹ năng nói tiếng Anh của sinh viên là các em vẫn còn mắc nhiều lỗi phát âm từ vựng, chưa tự tin khi nói tiếng Anh. Việc thiếu tự tin trong giao tiếp khiến sinh viên căng thẳng, ảnh hưởng đến phát âm và sự lưu loát khi thực hành nói tiếng Anh. Luyện tập kỹ năng nói tiếng Anh thông qua hoạt động lồng tiếng đoạn phim được đề xuất trong bài viết này là một trong những phương án khả thi giúp người dạy và người học giải quyết những khó khăn kể trên trong quá trình chinh phục ngôn ngữ.

EDUCATION

1. Cơ sở lý luận

Kỹ năng nói còn được gọi là kỹ năng sản sinh, là kỹ năng đầu ra đòi hỏi sự tổng hòa của nhiều yếu tố như phát âm, nối âm, trọng âm, ngữ điệu, sự lưu loát, ngữ pháp, từ vựng... Harmer (4, tr.23) đã đưa ra khái niệm “nói” có nhiều khía cạnh khác nhau bao gồm hai loại chính, cụ thể là sự chính xác và sự lưu loát. Sự chính xác là sự phát âm đúng từ, đúng ngữ pháp, đúng ngữ cảnh, đúng ý của người nói. Sự lưu loát là khả năng duy trì nói một cách tự tin, ít có sự do dự hay tạm dừng không tự nhiên, hoặc phải tìm kiếm từ. Vì vậy năng lực nói sẽ xảy ra khi người nói có khả năng giao tiếp bằng cách trao đổi thông tin một cách chính xác và trôi chảy với cách lựa chọn và sử dụng từ vựng và cấu trúc phù hợp.

Một trong những kỹ thuật trong luyện tập nói tiếng Anh là shadowing- kỹ thuật cái bóng hay kỹ thuật bắt chước, kỹ thuật nói đuổi. Người học sẽ lặp lại âm thanh khi được nghe sao cho giống nhất có thể. Kỹ thuật này còn giúp kích thích khả năng ghi nhớ của trí não thông qua việc hình thành kho lưu giữ từ vựng và cấu trúc câu kèm ngữ cảnh phù hợp để người học có thể sử dụng trong hoàn cảnh thực tế. Tuy nhiên sự nhàm chán khi phải lặp đi lặp lại một văn bản trong một thời gian dài dễ khiến cho động lực học tập bị giảm sút và làm cho kết quả học tập không được như mong muốn. Một dạng biến thể của kỹ thuật này là lồng tiếng phim. Phim được xem là nguồn tài liệu thực và giúp gây hứng thú cho người học. Học tiếng Anh qua hoạt động lồng tiếng phim là việc thay thế giọng của nhân vật trong phim bằng giọng của người học; Sau quá trình tự luyện theo kỹ thuật nói đuổi theo nhân vật thuần thực, người học tiếp tục cần hướng đến việc tạo ra sản phẩm thực là một video lồng tiếng phim nước ngoài. Khi hoạt động học tập có mục tiêu tạo ra sản phẩm thực, người học sẽ cảm thấy có động lực hơn và có thể theo dõi sự tiến bộ của bản thân hoặc có thể chia sẻ sản phẩm với mọi người. Hoạt động lồng tiếng không phải là một khái niệm mới và nó đã được ứng dụng nhiều với đối tượng người học nhỏ tuổi dưới dạng như thơ ca (nursery rhymes), hội thoại (dialogue), bài hát (song), kể chuyện (story telling)... Các em được nghe các nhân vật nói chuyện, hát, kể chuyện bằng tiếng Anh rồi bắt chước, sau đó cùng phân vai để thực hành giao tiếp mà không có tiếng của nhân vật.

Học tiếng Anh qua phim ảnh là một phương pháp được nhiều các giáo viên sử dụng như một công cụ dạy học hiệu quả, một nguồn để truyền cảm hứng cho người học ngôn ngữ. Bên cạnh đó, khi thiếu môi trường thực hành tiếng Anh, phim ảnh trở thành là nguồn cung cấp ngôn ngữ đích thực và đa dạng với những tình huống thực tế. Trong đề tài “Một số kinh nghiệm dạy ngoại ngữ với các video clip”, tác giả Phạm Thị Phúc (2015) đã có những đánh giá tích cực

về hiệu quả của việc lồng ghép video (cụ thể là phim hoạt hình GoGo-một loại phim hoạt hình giáo dục) để giúp các học sinh lớp 6 học các cấu trúc giao tiếp. Điểm mạnh của đề tài này khi sử dụng phim là phát triển nhiều ở kỹ năng nghe và tích lũy kiến thức về các cấu trúc câu dùng trong giao tiếp, kỹ năng nói mới chỉ dừng lại giống hoạt động đóng vai (role play). Tại trường ĐHSP Nghệ thuật TW, tác giả Phạm Thị Lý (2017) với đề tài về dạy kỹ năng nói thông qua tình huống đóng vai cũng đã đạt được nhiều tín hiệu tích cực khi người học cảm thấy hứng thú tham gia vai diễn. Việc học tiếng Anh qua phim của người học xưa nay mới dừng lại ở bước luyện nghe hiểu, hoặc chỉ để giải trí, chưa khai thác được hết những tiềm năng giá trị của phim ảnh trong hoạt động giảng dạy ngôn ngữ.

2. Thực trạng nhận thức của sinh viên về việc rèn luyện kỹ năng nói tiếng Anh thông qua hoạt động lồng tiếng đoạn phim

Lồng tiếng cho phim là một trong những hoạt động được cho là phù hợp với đối tượng sinh viên vì sinh viên có thể tự kiểm soát được việc luyện tập bên ngoài lớp học và có thể ứng dụng thu âm giọng nói vào tình huống trong phim, giúp giải quyết được vấn đề thiếu thời lượng luyện nói tiếng Anh trên lớp.

Qua khảo sát bằng phương pháp điều tra bằng bảng hỏi online gửi tới người học, nhằm tìm hiểu những nhận thức của người học về các khía cạnh: Trình độ tiếng Anh (về mức độ phát âm, lưu loát và ngữ điệu) của người học trước khi thử nghiệm: phần lớn các em đánh giá trình độ tiếng Anh của mình ở mức trung bình.

Khó khăn khi học kỹ năng nói tiếng Anh: 65% số lượng SV cảm thấy khó khăn về từ vựng, 47,5% số lượng SV cảm thấy khó khăn về phát âm và sự lưu loát.

Nhận thức của người học về những lợi ích của hoạt động lồng tiếng phim để rèn luyện kỹ năng nói: phần lớn người học đều đồng ý với những lợi ích mà hoạt động thử nghiệm mang lại như giúp SV giảm phát âm sai, cải thiện sự lưu loát, có nhận thức về ngữ điệu rõ ràng hơn, tăng hứng thú học tập, biết thêm nhiều từ vựng, tăng khả năng nghe, ... và các em đều mong muốn tiếp tục sử dụng hoạt động lồng tiếng phim vào học kỹ năng nói tiếng Anh.

1. Thuận lợi và khó khăn khi áp dụng thử nghiệm hoạt động lồng tiếng đoạn phim

Điểm thuận lợi là hiện nay hầu hết các sinh viên đại học đều đã được trang bị thiết bị di động thông minh và người học có thể tải được các ứng dụng phần mềm chỉnh sửa video như capcut, vivavideo, imovie, wevideo ... có tính năng chèn âm thanh và lồng tiếng.

EDUCATION

Khi khảo sát về trải nghiệm lồng tiếng phim, có tới 50% số lượng sinh viên trong lớp đã từng thực hiện hoạt động lồng tiếng để học tiếng Anh ở các cấp dưới.

Nghiên cứu áp dụng cho lớp học online trong giai đoạn đại dịch Covid nên giảng viên chỉ có thể chọn phương án lồng tiếng cá nhân thay vì làm nhóm để giảm bớt sự khó khăn cho người học. Quá trình áp dụng thử nghiệm cũng gặp phải những khó khăn như vẫn còn tồn tại khoảng 5% số lượng sinh viên chia sẻ là không có điện thoại thông minh hoặc máy tính để thực hiện hoạt động được giao. Khi khảo sát về những khó khăn mà người học gặp phải trong quá trình lồng tiếng phim, có tới 47,5% người học cảm thấy khó thể hiện được cảm xúc của nhân vật, 27,5% người học cảm thấy khó khăn khi chưa sử dụng thành thạo phần mềm lồng tiếng. Các khó khăn khác như không đọc được tiếng Anh, bản thân còn lười, không có động lực... chỉ chiếm số phần trăm rất nhỏ.

4. Quy trình vận dụng thử nghiệm hoạt động lồng tiếng đoạn phim trong học kỹ năng nói tiếng Anh

Trong mục này, giáo viên miêu tả lại quá trình thực hiện thử nghiệm hoạt động lồng tiếng đoạn phim trong học kỹ năng nói tiếng Anh.

Mục tiêu: Khai gợi hứng thú học tập kỹ năng nói tiếng Anh; Tạo điều kiện cho người học tiếp xúc nguồn ngữ liệu thực tế để sau này có thể sử dụng trong cuộc sống hàng ngày; Mở rộng vốn từ vựng thông qua ngữ cảnh thực; Tăng khả năng nghe; Rèn luyện phát âm, ngữ điệu, sự lưu loát khi nói tiếng Anh Quy trình thực nghiệm được thực hiện với các tuần như sau:

Tuần 1: Giảng viên giới thiệu hoạt động và các yêu cầu, sinh viên cần tự về tìm hiểu về nguồn phim và các ứng dụng lồng tiếng phim trên mạng.

Tuần 2: Giảng viên và sinh viên cùng chia sẻ một số nguồn phim và ứng dụng lồng tiếng phim mà mình biết. (Quá trình này sẽ diễn ra liên tục trong suốt dự án lồng tiếng phim).

Tuần 3,4: sinh viên chọn video, chọn lựa nhân vật sẽ lồng tiếng, nghiên cứu ý nghĩa lời thoại của nhân vật.

Báo cáo công việc đã hoàn thành với giảng viên.

Tuần 5,6,7: Tập luyện theo kỹ thuật shadowing, bắt chước giọng điệu nhân vật, sau đó thu âm lồng tiếng. Báo cáo công việc đã hoàn thành với giảng viên.

Tuần 8,9,10: Chỉnh sửa sản phẩm video. Báo cáo công việc đã hoàn thành với giảng viên

Tuần 11,12: Nộp sản phẩm.

Tuần 13, 14, 15, 16: giảng viên chấm điểm và có nhận xét với các sản phẩm, vinh danh các sản phẩm ấn tượng, sửa chữa một số lỗi phát âm phổ biến trong các video của người học.

Yêu cầu với sinh viên: Chọn lựa video: độ dài video khoảng 5 phút, thể loại phim tự chọn nhưng với nội dung phải không phản cảm, không bạo lực, không trái với thuần phong mỹ tục.

Kỹ thuật lồng tiếng: Giảng viên và sinh viên cùng chia sẻ quá trình thực hiện về các ứng dụng hiệu quả ngoài buổi chia sẻ ở tuần thứ 2

Đánh giá: Điểm của người học được tính theo các tiêu chí của kỹ năng nói điểm từ 1 đến 10 (độ chính xác về phát âm, sự lưu loát, ngữ điệu,...) cộng tổng chia trung bình chung.

Sản phẩm thực tế của người học: Các em được yêu cầu nộp vào một địa chỉ drive chung của lớp để lưu trữ và cả lớp cùng xem:

<https://drive.google.com/drive/folders/1h7XVQ45Gv1dfH7ktLoLBZGUXwCSFE1Z4?usp=sharing>

Kết luận

Sau khi áp dụng thử nghiệm hoạt động lồng tiếng đoạn phim vào thực tế lớp học, tác giả nhận thấy hầu hết tất cả các em sinh viên đều nhận thức được giá trị của hoạt động lồng tiếng phim đối với việc rèn luyện kỹ năng nói tiếng Anh. Kết quả bước đầu đạt được đối với sinh viên:

- Cách phát âm trở nên chính xác hơn

- Biết cách sử dụng ngữ điệu phù hợp cho một số tình huống thực tế

- Việc luyện tập làm tăng độ lưu loát, tự tin trong giao tiếp tiếng anh

- Khả năng suy nghĩ bằng tiếng Anh phát triển hơn

- Ghi nhớ lời thoại nhân vật giúp tăng độ chính xác khi sử dụng ngữ pháp trong giao tiếp tiếng Anh

- Rèn luyện khả năng nghe tốt hơn

Phần lớn sinh viên đều cảm thấy hài lòng với sản phẩm lồng tiếng phim mà bản thân tạo ra và muốn tiếp tục rèn luyện kỹ năng nói với hoạt động này. Tuy nhiên để kết quả tốt hơn nữa người học cần có thêm thời gian làm quen với công nghệ lồng tiếng, cần được cung cấp rõ ràng tỉ mỉ hơn nữa về yêu cầu và cần có tổ chức theo nhóm để các bạn trong nhóm hỗ trợ nhau kịp thời những khó khăn trong suốt quá trình

EDUCATION

tạo sản phẩm. Giảng viên có thể tổ chức một nhóm facebook của lớp để các bạn nộp bài và thi đua bình chọn video mà mình yêu thích nhất, có thể tổ chức lồng tiếng theo nhóm và mỗi nhóm có thể phụ trách một đoạn của một bộ phim dài tập để có sự kết nối toàn lớp; giảng viên có thể tổ chức riêng một buổi chiếu phim trên lớp với các sản phẩm đã có của người học; GV có thể tổ chức thêm cho các bạn sinh viên lồng tiếng phim trực tiếp trên lớp ngoài sản phẩm video; thể giao cho người học lồng tiếng phim Việt Nam bằng tiếng Anh để học tập và trải nghiệm tiếng Anh đối với sinh viên Trường ĐHSP Nghệ thuật TW trở nên thú vị, hấp dẫn và hiệu quả.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. **Andrew Goodwyn. (1992).** *English Teaching and Media Education*[M]. **Philadellphia :Open University Press, p 56.**
2. **Burston, Jack. (2005).** *Video Dubbing Projects in the Foreign Language Curriculum.* **CALICO Journal, 23 (1), p 79-92.**
3. **Chiu, Yi-Hui. (2012).** *Can Film Dubbing Projects Facilitate EFL Learners' Acquisition of English Pronunciation.* **British Journal of Educational Technology, 43 (1), e24-e27.**
4. **Harmer, J. (2001).** *The practice of English language teaching.* **Harlow: Pearson education.**
5. **Nhạc Thanh Hương & Lã Nguyễn Bình Minh. (2018).** *Các yếu tố ảnh hưởng đến hứng thú học ngoại ngữ của sinh viên trường đại học luật Hà Nội.*
Trích từ
<http://ngoaingu.hlu.edu.vn/SubNews/Details/16867>.
6. **Phạm Thị Lý. (2017).** *Dạy kỹ năng nói thông qua tình huống đóng vai cho sinh viên trường ĐHSP Nghệ thuật TW.* **Đề tài nghiên cứu khoa học cấp khoa, Đại học Sư phạm Nghệ thuật TW.**
7. **Phạm Thị Phúc. (2015).** *Một số kinh nghiệm dạy ngoại ngữ với các video clip.*
Trích từ
<https://text.123doc.net/document/3206968-skkn-mot-so-kinh-nghiem-day-ngoai-ngu-voi-cac-video-clip.htm>.